

Jysk Lalandia er godt på vej

De første af Lalandias 719 feriehuse får allerede varme fra Billund Varmeværk. Til foråret følger oplevelsescentret med 10.000 m² tropisk vandland.

NYBYGGERI

Af journalist Lone Völcker,
Dansk Fjernvarme

Det begynder at ligne noget, det jyske Lalandia, der i øjeblikket opføres i Billund. Oplevelsescentret med vandland, der bliver et naturligt centrum for ferieområdet, er endnu langt fra at være færdigt, men væggene er rejst, og i taget skuer et kæmpestort ovenlysvindue på 175 m² mod himlen som et gigantisk insektøje.

Umiddelbart kan det være svært at forestille sig, at det, der i dag er en travl byggeplads, om et halvt år vil danne rammerne om et tropisk vandland med sandstrande og badegæster, der går rundt under det store ovenlysvindue i 28 graders varme.

Men sådan bliver det, når Lalandia Billund, som Parken Sport & Entertainment står bag, åbner til april. Og det bliver fjernvarme fra Billund Varmeværk, der kommer til at opvarme det store oplevelsescenter med vandland, ligesom de mange feriehuse, der er en del af Lalandia, også forsynes med fjernvarme.

Ny fliskedel

Driftsleder Kim Selch fra Billund Varmeværk er for længst holdt op med at undre sig over, at nogen kunne få den tanke at opføre 1.500 feriehuse i Billund, der ligger midt inde i Jylland. Siden de første 719 feriehuse blev sat til salg sidste forår, og alt var udsolgt efter en uge, har han koncentreret sig om at få fjernvarmeforsyningen klar, efterhånden som behovet opstår.

Blandt opgaverne er projektering og installering af en ny 5,8 MW flis-

Lalandia Billund er nærmeste nabo til Legoland. Når de sidste huse bliver bygget i løbet af de næste par år, vil Billund Varmeværk have mere end fordoblet antallet af forbrugere, når antallet af tilslutninger går fra 1.400 til 2.900. Foto: Bjarne Sig Jensen, Billund Luftfoto.

kedel, opførelse af en ekstra akkumuleringstank, etablering af transmissionsledning til det nye område og tilslutning af de mange feriehuse. Desuden skal der på sigt etableres en spidslastcentral på lufthavnen med en stor gaskedel mere.

Foreløbig er akkumuleringstank og ledningsnet på plads, og fliskedlen er ved at blive monteret og er klar til prøvedrift i uge 46. Projektbeskrivelsens krav om, at 500 feriehuse skulle være solgt, før fliskedlen måtte bygges, endte med at blive en formssag, fordi salget gik så hurtigt.

Alt går altså efter planen, men Kim Selch lægger ikke skjul på, at det er en travl tid for Billund Varmeværk. Meget travl endda.

- Før sommerferien havde vi tilsluttet de første 719 feriehuse til fjernvarmenettet i Billund. Sammen med byggeri med mere giver det noget at se til, og vi har virkelig travlt. Men samtidig er det også sjovt at være med til noget, der er så stort, siger Kim Selch.

Knas med gassen

Billund Varmeværk var hurtigt ude med et tilbud om at levere varmen, da planerne om en jysk udgave af Lalandia blev luftet første gang. Parken Sport & Entertainment, der står bag projektet, ville meget gerne have fjernvarme, og kommunen sagde god for, at projektet var den samfundsøkonomisk mest fordelagtige løsning.

Alligevel var der lidt grus i maskineriet for to år siden. DONG Energy

mente nemlig, at området, hvor Lalandia skulle opføres, var et naturgasområde, og at feriehusene skulle forsynes med individuel naturgas.

Men bygherren ville have fjernvarme og ikke naturgas, og derfor stod sagen lidt i stampe, lige indtil den dag, Politiken bragte en stor artikel om Billund Varmeværk, der ikke kunne få lov at levere miljøvenlig fjernvarme til et nyt område, fordi det store energiselskab stillede sig i vejen.

- Dagen efter, at sagen havde været i avisen, gik DONG's administrerende direktør, Anders Eldrup, ud og sagde, at DONG ikke ville stille sig i vejen for et projekt som det i Billund. Og den klage, selskabet havde indgivet til energiklagenævnet blev trukket tilbage, fortæller Kim Selch.

Fjerne forbrugere

Selvom oplevelsescentret med det store badeland endnu ikke er færdigt, har de feriehusene, der allerede er færdigbyggede, været udlejet hele

sommeren. Med indlagt fjernvarme vel at mærke.

Husene har alle forskellige ejere, der kommer fra hele landet, så når Billund Varmeværk fremover sender regninger ud, skal de ikke kun til adresser inden for kommunegrænsen, men så langt væk som til Nordsjælland.

Uanset hvor de bor, er Kim Selch glad for de nye forbrugere, også fordi aftaget af varme til Lalandia ligger på et godt tidspunkt i forhold til det øvrige varmebehov i Billund. Ikke mindst industriens.

- Kapaciteten i byen skulle udvides under alle omstændigheder, og forbrugt fra Lalandia ligger godt i forhold til industrien i byen. LEGO, der aftager 22 procent af den varme, vi sender ud, har brug for mest varme klokken syv om morgenen, når produktionen starter op. Det er nok en time eller to tidligere, end de, der bor i feriehusene, står op og tager bad. Så kombinationen af industri og ferieområde er rigtig god for os.

Økonomien er vigtig

Kim Selch går op i, at der er god økonomi i at få Lalandia med på byens fjernvarmenet, og derfor er han også forsigtig med at ansætte flere folk. Foreløbig er det blevet til en smed på 32 timer og en ekstra kontorassistent på 22 timer. Til gengæld holder han nok ikke så nøje regnskab med, hvor mange timer han selv bruger på at arbejde.

- Det er helt sikkert både første og eneste gang, Billund Varmeværk er med i noget, der er så stort. Og selvom det kan være hårdt indimellem, er det også rigtig sjovt at få lov til at være med til et projekt som det her, siger Kim Selch.

Han vil dog ikke have noget imod det, hvis der går lidt tid, før den næste portion af de resterende knap 800 feriehusene sættes til salg.

lv@danskjernvarme.dk